

ZLOČINI NARCISA (VIII)

Što je kriminal 'bijelog ovratnika': 'Navest ču vam jedan primjer, to nižerangirane osobe ne mogu napraviti...'

Prevaranti, uhode i nametljivci često su osobe s narcističkim poremećajem ličnosti, a kad ih se uhvati, sebe prikazuju kao žrtve nepravednog sustava ili sebi bliskih ljudi

Piše: Dušan Milišić Objavljeno: 02. studeni 2024. 12:16

[Share](#) [Print](#) [Email](#)

kriminal bijelog ovratnika (ilustracija)

© Rawpixel/Alamy/Alamy/Profimedia/Rawpixel/Alamy/Alamy/Profimedia

VEZANE VJEZSTE

ZLOČINI NARCISA (VII)

Nezaposlena domaćica pokušala ubiti s suprugom,

a umirovljenika je zatukla kamenom: 'Nije duševni bolesnik, točno

je znala što radi'

ZLOČINI NARCISA (VII)

Ljudi koji su svjesni svojeg zločina, ali ga

umanjuju ili negiraju

PROMO

Stolarja Čuk postaje

Otus&Otus: Spoj

tradicije i

modernizacije za nove

poslovne ikonarke

Osobe narcističkog poremećaja ličnosti nisu samo počinitelji ubojavaštva, pokušaja ubojavaštva, sadističkih življavanja nad drecom, poput slučaja jednog policijsca iz 2014. godine, provala i pljački. U njihovu spekturu kriminala visoko su zastupljene prijevare pojedinaca ili skupina ljudi, ponkad se na listi onih koji su oštećeni nadu tisuće građana. Psihijatri su tako ocijenili da su i neki od onih koji su prijetili, uhoodili poznate osobe te im živote pretvorili u pakao bili počinitelji koje su karakterizirali narcistički poremećaji ličnosti.

Svjedočili smo proteklih godina slučajevima piramidalnih "lanaca sreće" čiji su pokretači i organizatori, bilo da je riječ o onima iz Hrvatske ili iz inozemstva, često imali sindrome narcističkog poremećaja ličnosti. Ustanovit će se to tijekom vještačenja u sudskim postupcima, kad su njihove psihoprofile analizirali psihijatri. Njihovi branitelji pokušavat će čak tvrditi da je taj njihov poremećaj na razini nebrojivosti, što bi ih lišilo kaznene odgovornosti, ali sud nije prihvatao takva stajališta njihovih branitelja. Oni nisu bili nasilnici, već se često kategoriziraju u kriminal "bijelog ovratnika".

A što je podlozi kriminala "bijelog ovratnika" i gdje se nalazi u rasponu narcističkog spektra, pojasnio nam je **prof. dr. sc. Darko Marčinko, dr. med.**, specijalist psihijatrije, predstojnik Klinike za psihijatriju i psihološku medicinu KBC-a Zagreb

- Kriminal bijelog ovratnika je izraz koji označava kriminalne radnje osoba koja pripadaju višim slojevima nekog društva i imaju socijalno više pozicije. S druge strane kriminal "plavog ovratnika" vezuje se uz osobe niže rangirane na socijalno hijerarhijskoj ljestvici. Analiza ličnosti počinitelja kaznenih djela s obilježjima kriminala bijelog ovratnika ukazuje na to da je kod njih visoko izražen patolosko-narcistički spektar ponašanja koji uključuje više kliničkih težava te se dijagnostički proteže u rasponu od narcističkog do antisocijalnog poremećaja ličnosti. Pritom je narcistički spektar bliži osobama s kriminalnom bijelog ovratnika, dok su osobe s kriminalom plavog ovratnika bliže antisocijalnom spektru. Primjer kriminala bijelog ovratnika su kazenna djela visoko sofisticiranih finansijskih proneviera, a za koje niže rangirane osobe bi imale mogućnost počinjenja. Stereotip je da osoba s narcističkim poremećajem u podlozi motivacija za počinjenje kaznenog djela ima osjećaj tzv. posebnih prava za sebe, što je povezano s pohlepom, kao i doživljaj da neće biti ulhvaćena. Temeljni osjećaj stalno zakimutost (u podlozi su rane povrede koje predisponiraju nastanak poremećaja ličnosti) pomaže joj da racionalizira (objasni sebi na lažni način) zašto radi stvari koje zakonski nisu dozvoljene. Psihološki mehanizam poricanja blokira osobu od realnog vidjenja istine o sebi i lažno sugerira da neće biti ulhvaćena - pojašnjava prof. Marčinko.

A kako ta osoba reagira u trenutku kad ju se uhvati u kriminalnim radnjama?

- Ona opet koristi nezrele mehanizme obrane, sada mogu biti dominantni projekcija i premještanje, kada se brani od lošeg unutarnjeg doživljaja tako da pripisuje probleme drugima. U podlozi ponovno postoji temeljni mehanizam narcističkog poremećaja ličnosti, a to je rascjep, odnosno crno-bijeli doživljaj realnosti. Kada osobe s kriminalnom bijelog ovratnika budu uhvaćene, sebe obično vide kao žrtvu nepravednog sustava (bijeli dio prizme), problem većinom premetaju u sustav ili bliske ljude koje prikazuju kao ugrožavajuće ili progonebitje (crni dio prizme). Dakle, nema priznanja djela, a lažni ljudi u okolini, u konačnici i samog sebe, pokušavaju zadržati kakvu-takvu slike samopouzdanja. Kroz neprihvatanje istine brane se od nepodnošljive unutarnje nelagode i srama. U tim situacijama čak je i autodestrukcija manje bolna od priznanja djela, jer sram koji tada osjećaju i ne prepoznaju ga kao sram (nego kao nepravdu prema sebi) može ići do razine apsolutnog. Ovaj apsolutni sram ima tzv. toksične učinke na psihi te osoba koja je počinila kazneno djelo čini sve da ga smanji ili izbjegne, često putem poricanja počinjenja djela - zaključuje prof. Marčinko.

Obrazac je dakle isti kao i kod počinitelja najtežih kaznenih djela, a osobe s narcističkim poremećajem ličnosti kao počinitelje kaznenih djela koje smo prikazali u ovom seriju strelati smo, srećemo i, nedvojbeno je, sretat ćemo i buduće u crnim kronikama. Možda će ovaj njihov serijski prikaz pridonijeti da bolje razumijemo njihov psihoprofil.

Tekst je objavljen uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti

#Narcistički Poremećaj Ličnosti #Prof. Dr Sc Darko Marčinko

#Kriminal "Bijelog Ovratnika"

Želite li dopuniti tomu ili prijaviti pogrešku u tekstu?

vise na webu

Vlasnik ste obiteljske kuće i odlučili ste ugraditi solarnе panele? Ovo je sljedeći korak koji trebate napraviti

ČAJ za mršavljenje postao hit: Riječanka u samo 7 dana smršavila 12 kg!

Tijelo bez boli uz magnetsku snagu! Bez posjeta liječniku

Hugh Grant napokon je otkrio imena svojih kćeri. Treba li naglasiti da su prilično nekonvencionalna?

Tvoja žena nikad više neće biti razočarana! Testo je učinkovitiji od plave tabletne! Sada popust 50%!

Imate problema sa slušanjem? Isprobajte ovo i već sutra ćete čuti svaki šapati! (efekti vidljivi nakon 3 sata)

PLAĆENI SADRŽAJ

sportske novosti

SLOBODNA DALMACIJA

-15 kg u 2 tjedna

VIDEO Mourinho show u Trabzonu: Potrčao prema Livanoviću pa komično pao, verbalno se sukobio sa suparnikom

'Trump i Epstein kladili su se tko će prije spavati s najpoznatijom ženom na svijetu! Ona im je bila ultimativni trofej'

Tekst je objavljen uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti

Iskoristite najbolje popuste u godini!

Pogledajte ponudu

Pogledajte ponudu

Pogledajte ponudu

Pogledajte ponudu

Povrat na vrh

Jutarnji LIST

VILESTI

Hrvatska

Svijet

Crna Gora

Zagreb

SPORT

HNL

Nogomet

Košarka

Tennis

Fight site

Sport mix

I2

Tehnologija

Znanost

Zdravlje

Seksi i veze

Putovalja

Zivotne priče

Gaming

NOVAC

Restart biznis

Restart ideje

Putovanja

Putovanja

Putovanja

Putovanja

Putovanja

KULTURA

Art

Film i TV

Kulturolog

Glačala

Kazalište

SCENA

Domaće svijetle

Strane zvijezde

Reality

POVEŽITE SE S JUTARNJIM

Povrat na vrh

Jutarnji LIST

Povrat na vrh